

Európai „Bárdos Lajos” Kórusfesztivál

Az elmúlt évben új formát, új keretet nyert a nemzetközi viszonylatban is jelentős zeneszerzőnek és -tudósnak életművét népszerűsítő mozgalom. A korábbi Bárdos-hetek mellett megjelent az Európai „Bárdos Lajos” Kórusfesztivál. Első megszervezésére Linz városa vállalkozott. Örömmel töltötte el a hazai muzsikuskokat az, hogy bekapcsolódhattak ebbe a nagy jelentőségű és széles körű eseménysorozatba: tavaly énekkari szerepléssel; az idén pedig Székelyudvarhelyen rendezhették meg a II. Európai „Bárdos Lajos” Kórusfesztivált. Ez csak úgy vált lehetővé, hogy művelődésügyi minisztérium, megyei és városi vezetőség, valamint a Zeneszerzők Szövetségének kóruszakosztálya egyaránt szívélyének tekintette ezt a találkozót. A székelyudvarhelyi Művelődési Ház, a Benedek Elek-tanítónőképző, a zeneiskola tanári kara szintén komoly feladatot vállalt a kivitelezésben. Két helybeli képzőművész is bekapcsolódott: Mészáros János fesztivál-plakátot és Bárdos-portrét, Székely József Bárdos-plakettet készített az ünnepi alkalomra. A szervezés oroszánrészt Kempelen Tünde, a Bárdos-fesztiválok irányítója, Székelyudvarhelyen pedig Orosz Pál József tanárkarmester és sokan mások vállalták. Fokozta a fesztivál ünnepi hangulatát, hogy jelen volt sorainkban Bárdos Lajos zeneszerző-karmester fia, Daróczi Bárdos Tamás is.

Három hazai (Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Ploies-ti) és három külföldi városból (Békéscsaba, Budapest, Kó-

szeg) vonultak fel énekkarok (különböző okok folytán a nyomtatott műsoron szereplő bákói és spanyolországi együttes nem jöhetett el).

Két estén tíz kórus gyönyörködtette a zsúfolt termet; a házigazdák három együttesrel léptek fel: a tanítónőképző *Camerata* elnevezésű leánykórusa Orosz Pál József, a Székely Dalegylet férfikara Mészáros Ildikó, a zenetanárok *Cantilena* formációja Major Miklós, a sepsiszentgyörgyi *Vox Humana* Szilágyi Zsolt, a Kőszegi Vegyeskar Szász Judit, a Budapesti „Bárdos Lajos” Vegyeskar Kempelen Tünde, a *Ioan Cristu Danielescu* Vegyeskar Ghită Nicolae, *Cantilena* nevet viselő nőikara Florian Faus, a budapesti *Tavaszi-Vegyeskar* Surán Sándor és a Békéscsabai „Bartók Béla” — Vegyeskar Rázga József vezetésével. Egyetlen kivétellel — a Székely Dalegylet férfikara — mindenik együttes több külföldi fórumon is szép sikerrel szerepelt. (Megjegyzem, hogy a régi Székely Dalegylet annak idején több országos dalosversenyen vett részt, például Fiumében, és nem a mai férfikar tagjain és karmesterén múlott, hogy nem léphettek túl az országhatárokon).

A teljes műsor gazdagságára, változatosságára elég, ha megemlítem, hogy harminchat zeneszerzőnek felszáznál több alkotását ölelte fel — a reneszánsztól napjainkig, köztük igen komoly szaktudású, előadóművészi technikát igénylő műveket is. A legtöbb kórusművel természetesen a fesztivál névadó zeneszerzője —

Bárdos Lajos — szerepelt. Majdnem annyi alkotással követte Kodály Zoltán. A hazai kórusirodalmat Gavril Muzicescu, Tudor Jarda, Birtalan József, Terényi Ede, Constantin Ripă, Adrian Pop és Liviu Borlan képviselte. A kép változatosságát az énekkarok jellege — női-, férfikar, vegyes kórus, kamara- és nagyegyüttes — is fokozta.

Az előbbiekből következőleg magas szintű esztétikai—zenei élményt nyújtó volt az előadás, a tolmácsolás, — függetlenül attól, hogy a vezénylő karmesterek a fegyelmettebb mozgáskultúra, vagy a széles gesztusokra alapozó iskola híveként mutatkoztak be. Mindenikük szereplését megelőzte a kórus történetének summás ismertetése és az előadásra kerülő alkotások-szerzők bemondása. Az egyes énekkarok önálló kis hangversenynek is beillő műsorrall léptek fel — saját műsorukban is figyelve a stílusbeli felépítés egységére. Ezen a szinten nem zavarta a hallgatóságot az a néhány ismétlés sem (amit esetleg el is lehetett volna kerülni), hiszen vagy más-más nyelven hangzott el a mű (például Gasparini *Adoramus te, Christe*je latinul és magyarul), vagy az időbeli nagy különbség, mely egyben stílusbeli árnyalatot érzékeltetett, például az *Ave verum corpus* esetében, melyet reneszánsz, klasszikus és romantikus — Byrd, Mozart Saint-Saëns — feldolgozásában élvezhettünk. Hasonlóképpen az *Ave Maria* két megzenésítésének előadását indokolhatja az az időbeli

távolság, mely a spanyol reneszánsz és a romantika, pontosabban szólva Victoria és Liszt Ferenc feldolgozása között eltelt. Kodály Zoltánnak *János-köszöntője* pedig két karmester bár rokon, mégis egyéni értelmezését tükrözte.

A két esti hangverseny közé ökumenikus istentiszteletet, illetőleg zenés misét illesztett be a szervezőbizottság: Bárdos Lajosnak *Missa tertiat*ját szólaltatta meg több együttes, a ploies-ti-i vegyeskar pedig további két művel egészítette ki a zenés ahítatot. A fesztivál teljes műsorába — a Szárhegyre, a Gyilkos-tóhoz, illetőleg a Békási szoroshoz tervezett kirándulás keretében — beiktatták a Bárdos-mise megszólaltatását a csiksomlyói Kegyetemplomban is.

Ugyancsak a két esti hangverseny között — a zenés mise előtt — kapott helyett a Bárdos Lajos életművére összpontosító *tudományos ülés*szak Daróczi Bárdos Tamás, Angi István, és e rövid beszámoló szerzőjének közreműködésével.

A szervezők gondoskodtak arról is, hogy a fesztivál résztvevői kedves emlékként őrizzék majd e találkozóra emlékeztető diplomákat—emléklapokat, plaketteket, köröndi kancsókat, csiki virágvázákat a hozzájuk csatolt szegfűcsokorral.

A soron következő III. Európai Bárdos Lajos Kórusfesztivál színhelye a spanyolországi Valencia lesz, minden bizonnyal hasonlóan gazdag szép műsorrall. Reméljük: ezen a nemzetközi zenei fórumon a hazai énekkarok egyik-másika is képviseli majd egyre színesebbé váló énekkari kultúránkat.